

דף קיד:

עין משפט ג.ד.ה.

הו"מ סימן צז סעיף מז

מז. כ. אחד הממשכן את חבירו בבי"ד או שמשכנו בעצמו בכח, או מדעת הלוה, אם הוא איש עני ומשכנו דבר שהוא צריך לו הרי זה מצוה ל להחזיר לו העבוט בעת שהוא צריך לו, ומחזיר לו הכר מ בלילה כדי לישן עליו, ואת המחרישה ביום כדי לעשות בה מלאכה. במה דברים אמורים במשכנו שלא בשעת הלואתו אכל אם משכנו בשעת הלואתו אינו חייב להחזיר לו.

מז. כא. הגם שמחזיר לו הכר בלילה והמחרישה ביום מועיל לו תפיסת המשכון כדי שלא תשמט אותו שביעית. ועוד שלא יפלו מטלטלין אלו אצל בניו של הלוה בירושה ולא יוכל הוא לגבות מהם אבל כשמשכנו אצלו הגם שמחזיר הכר בלילה וביום את המחרישה, מ"מ נפרע ממשכון זה אחר שמת הלוה.

מז. * כב. מצוות השבת העבוט היא מצוות עשה שמתן שכרה בצידה, וע"כ אין בי"ד כופין עליה, אך אם רוצים לכוף עליה הרשות בידם.

- ל. רמב"ם פ"ג ממלוה הלכה ה' ממשנה מציעא קי"ג ע"א.
- מ. נקט כן לרבנותא, דאפי' שאפשר לישון בלי כר שאינו צורך כ"כ מ"מ במקום שרגילין בכר צריך להחזיר, כ"כ בסמ"ע ס"ק ל'. ובש"ך ס"ק ח' כתב דאין המלוה רשאי להשתמש בו בשעה שהוא בידו של המלוה וכ"כ הרמב"ן במלחמות ובחידושי הר"ן.
- נ. מברייתא בדף קי"ד ע"ב. והגם שאינו חייב להחזירו מ"מ אסור למוכרו וימתין לו עד שיפדנו ממרדכי. סמ"ע ס"ק ל"ד.
- ס. מברייתא דר' מאיר קט"ו.
- ע. דמטלטלי דיתמי אינם משועבדים למלוה מן הדין, אך גם אחרי תקנת הגאונים שגובין מטלטלי דיתמי יש נפ"מ בסי' ק"ז. וכך יראה פירוש דברי השו"ע שהמשיך לפרש למאי נפ"מ תפיסתו אם מחזיר בלילה או ביום ובפרט שאסור לו להשתמש בו גם כשהוא אצלו כמו שכתב הש"ך בס"ק ח' בשם הרמב"ן והר"ן.
- פ. תשובת הרמב"ן במיוחסות סי' פ"ח, ועיין ביור"ד ריש סי' ר"מ בהג"ה שם.
- צ. והסמ"ע בס"ק ל"ו כתב דהרא"ש והתוס' חולקים ע"ז, אבל בש"ך כתב שאין מחלוקת. ועיין בקצות החושן ס"ק ט' ולקמן בסי' ק"ז ס"ק א'.

עין משפט ו.

ח"מ סימן צו סעיף יט

יט. כה. אם מת הלוח אחר שהשיב לו המשכון, שומטו מעל בניו ק ואינו מחזיר להם.

ק. רמב"ם פ"ג ממלוה הלכה ו', וכתב ה"ה מימרא בגמ' מציעא קי"ד.